

جمهوری اسلامی ایران

مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان

بیت‌الله

شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۷۱
تاریخ: ... ۱۳۸۶/۹/۱۳
پست: ... صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارشی جلسه سیصد و چهل و یکم مجمع شورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۰ مشتمل بر ادامه بررسی طرح ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: رسیدگی به ادامه طرح اصلاح قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند اعاده شده از سوی شورای نگهبان.

ماده ۳ بند الف: عوامل اصلی تکثیر ...

بررسی: ۱- اطلاق محکوم شدن به موارد مذکور در فرض تکرار جرم خلاف فتوای امام خمینی (ره) (تحریرالوسیله ج ۲/۴۴۷، تعزیر وطنی بهیمنه) و بعضی از بزرگان دیگر می‌باشد. (اتفاق آراء، ۹ رأی)
توضیح این که مرحوم امام خمینی در فرض تکرار جرم در نوبت چهارم - و تخلل تعزیر در هر کدام از نوبت‌های گذشته - حکم به اعدام نموده‌اند.

۲- از بیان مصادیق ثلاثه مفسد فی الارض انحصار استفاده نمی‌شود بلکه از عبارت: «در هر حال چنانچه از مصادیق افساد فی الارض ...» عمومیت این بند نسبت به جمیع موارد و مصادیق افساد فی الارض استفاده می‌شود و موارد سه‌گانه ذکر شده از باب بیان بعضی از مصادیق قطعی افساد فی الارض می‌باشد بنابراین بند اول از ایرادات شورای نگهبان وارد نیست. (۸ رأی از ۹ رأی)

۳- اطلاق مصداق بودن موارد ثلاثه برای افساد فی الارض خلاف شرع دانسته شد. (۷ رأی از ۹ رأی)
توضیح این که ممکن است در بعضی موارد مصادیق مذکور مثلاً تنها در حد تولیدکننده بوده و به آنان تولیدکننده صدق بنماید ولی مع ذلک مفسد فی الارض نباشند.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که تبصره ۶ رافع این اشکال بوده و از آن این مطلب استفاده می‌شود که چنانچه مصادیق مذکور از مصادیق افساد فی الارض نباشند مجازات مفسد فی الارض را ندارند.

ولی نظر اکثر اعضاء این بود که آنچه از بند الف ماده ۳ استفاده می‌شود آن است که موارد سه‌گانه از مصادیق مفسد فی الارض می‌باشند مطلقاً، و تبصره ۶ می‌گوید جایی که مصداق مفسد فی الارض نباشد مجازات مفسد فی الارض را ندارد بنابراین، این دو مورد به هم ربطی نداشته و با هم منافات ندارند. و لذا اطلاق به قوت خود باقی بوده و اطلاق مفسد شمردن موارد سه‌گانه خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۳، بند الف، تبصره ۳: سایر عوامل تولید تکثیر و توزیع ...

بررسی: نظر دو نفر از اعضاء این بود که اطلاق آن خلاف شرع می‌باشد زیرا شامل مواردی که تولید برای استفاده شرعی - مانند مسائل تنظیم خانواده - است نیز می‌گردد لکن اکثر اعضاء نظرشان این بود که قانون از این‌گونه موارد انصراف دارد زیرا موضوع قانون فعالیت‌های غیرمجاز می‌باشد و این‌گونه موارد مجاز می‌باشند مضافاً این که این اشکال چه بسا باعث فتح بابی برای فرار از مجازات باشد. همچنین دو نفر از اعضاء این اشکال را در مورد اصل بند الف ماده ۳ نیز جاری می‌دانستند.

ماده ۳، بند الف، تبصره ۵: آثار سمعی و بصری ...

بررسی: ظاهراً اشکال شورای محترم نگهبان مرتبط با این تبصره نبوده و مرتبط با بند الف ماده ۳ می‌باشد - همان‌طور که در اشکال سوم به این بند گذشت - و اشتباهاً در این‌جا نوشته شده است.

ماده ۳، بند ب: تهیه و توزیع و تکثیر کنندگان ...

پرسش: ۱- واژه ابتذال واژه قابل تشکیک بوده و بعضی موارد مبتذل خلاف شرع نمی باشد لذا بعد از روشن شدن معنای آن اظهار نظر خواهد شد. (۷ رأی از ۹ رأی)
در مقابل نظر دو نفر از اعضاء این بود که منظور از مبتذل همان مستهجن می باشد و شاهد آن عطف یکی بر دیگری در ماده ۴ می باشد.
۲- اشکال اول مذکور در بند الف ماده ۳ در این بند نیز جاری بوده و لذا اطلاق آن خلاف نظر حضرت امام خمینی (ره) و بعضی از بزرگان می باشد. (اتفاق آراء، ۹ رأی)

ماده ۴: هر کس با سوءاستفاده از ...

پرسش: با اصلاح بعمل آمده سه اشکال شورای محترم نگهبان برطرف شده است زیرا اشکال سومشان متفرع بر لفظ «اغفال» بود که آن را حذف کرده اند.
در عین حال نظر سه نفر از اعضاء این بود که مستفاد از باب ۱۷ حد زنا و سائل الشیعه این است که «من اغتصب امرأه فرجها یقتل محصنه کانت ام لا» و اطلاق حکم اعدام در مورد «تهدید به افشاء و انتشار» در مواردی که غضب صدق نمی کند خلاف شرع می باشد.
اما در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود که هر جا تهدید به افشاء و انتشار صدق نماید مسلماً اکراه و غضب مذکور در روایات نیز صادق است و لذا حکم آن اعدام می باشد.

ماده ۷: زیان دیده از جرائم مذکور ...

پرسش: با اصلاح بعمل آمده اشکال شورای محترم نگهبان رفع گردیده است. (اتفاق آراء، ۹ رأی)

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان